

123:15:175

[Lofia Magdalena]

König
Lena
Ch

(167)

Sfwer = Ståthållare = Embetet

B u n g ö r e l s e

Om then

O r d n i n g,

Som bland Stadsens Inwånare bör i aft
tagas, under then Lustbarhet, som wid

Hennes Kongl. Maj:ts

Drottningens

Högst önskade Upkomst,

Kommer på Norrmalms Torg at anställas.

Gifwen Stockholm then 21 December 1778.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:tis

STOCKHOLM, Trykt i Kongl. Tryckeriet 1778.

Til underdånigste glädie = betygelse', öfwer Hennes Kongl. Maj:ts Drottningens högst önskade upkomst, är af Stockholms Stads Borgerkap wordet föranstaltat om en stor Sals uppbyggande på Norrmalms Torg, hwarest Folket under skygd emot klimatets strånghet denna årstiden, kan til någon mångd sammankomma, för at på Borgerkapets gemensamma bekostnad, med någon förfriskning, under musique och dans, warda undsfågnadt, och öfwer Försynens margfaldiga, thetta Riket ertedde wålgerningar i glädie-rop och underdåniga önsfningar sammanstämma.

Thenne byggnad warder med tilbörlig decoration på then, gent emot Hennes Kongl. Maj:ts Drottningens Rum i Kongl. Slottet wände facade, utsirad och illuminerad, men förfriskningen utdelas inom hus. Flere portar äro til in- och utgångarne på 3:ne sidor öppne, och försigtighets mått emot trångsel och andra farligheter förutsedde.

Detta ämne, härmedelst allmänneligen fungiordt, fordrar således Öfwer = Ståthållare = Embetets omtanka för skick och ordnings bibehållande; Hwarföre med Hans Kongl. Maj:ts Nådiga tilstånd, samt å Dragande Kall och Embetes wågnar, jag til wederbörandes estträttelse welat förordna som följer:

1:0 Ehuruwål, sedan dagen til thenna, med flera til samma glädiefulla ämne tilernade lustbarheter, blifwit igenom 128 canon-skott, frånt Kongl. Skepps-Holmen, klokan 9 om morgonen, fungiordt, Salen icke illumineras och öppnas til fritt intråde förr än klokan precise 7 om aftonen, så en omgång af 128 canon-skott åter lossas; Dock som til

):(2

föres

föreförmående af trångsel för the arbetande, ej mindre än för åskådare, ordning genast är nödig; Så böra från flockan 9 berörde morgon, utan undantag, alle, som med någon slags åkedon färdas, the som ärna sig ifrån Staden til Norrmalm öfwer Norrmalms Torq, icke fara Norrbro-wägen, utan i stället öfwer Slagtarhus-bron, och sedan, antingen emellan Corps de Gardet och Nya Salen til Brunkebergs-gatan, eller åt höger förbi Nya Opera-Huset, genom Arsenal-gatan; men alle, som ifrån Norrmalm til Staden färdas, föra ifrån Freds-gatan, eller Rosenbad öfwer Norrbro, förbi Kongl. Stallet, och så vidare. The, som bo omkring Norrmalms Torq, bakom Nybyggnaden, och wid ändan til Torget af Regerings-gatan, ega wäl fri framfart med sina wagnar emellan Castenhof och Nya byggnaden til Brunkebergs-gatan, eller förbi Opera-Huset åt Arsenal-gatan, men i aft taga dock, wid framresan til Staden och återfarten therifrån, en lika ordning, som ofwan sagt är.

När illuminationen är antänd, och då then samma af the åkande från Staden, som icke hafwa annat ärende til Norr, wil beses, tages wägen, som sagt är, från Slagtarehus-bron förbi Salen och sedan i filerne til Norrbro, då then promenaden, efter godtycke, kan utan olågenhet repeteras: Thetta gäller följakteligen åfwen för them, som från Norrmalm til decorationens skådande ankomma, hwilke följa then framman föreskrefne wäg, från Fredsgatan utföre til Norrbro, och så omkring öfwer Slagtarhus-bron tillbaka åt Norrmalms Torget i 2:ne filer, hwartil är utryme ända til Mynt-Torget, ther the med afwikande til Mynt-och andra gator förskingras til andra illuminerade decorationer och ställen.

Ej må någon wäga rycka ur filerne at trängas in uti en annan, emedan hwar och en bör förblifwa uti then han är stadd, icke eller måge the åkande taga andra wägar, än ofwan sagt är, eller stänga passagen, hålla på tvåren, med mera, som förorsakar trångsel, utan skal hwar och
en

en med lämpa och saktmodighet, uti then utstakade ordningen framföra. Then Kutsch, som haremot bryter, plikte 40 mark S:mt, och tråde genast i häfte. Eker slagsmål, wåldsamheter eller oliud Kutscharne emellan, straffas then brottslige med fängelse wid watten och bröd, eller spö, efter omständigheterna.

2:o Allt gående folk åtwarnas, at åsven sig skickligen och anständig, så i Salen, som på Torget och Gatorne, förhålla, at lyda the åtwarningar, som från Wårdarne i Salen göras, på thet hwar och en må utan trångsel niuta the förfriskningar, som wid Skänkarne utdelas.

Ingen må understå sig, at någon med oquådinsord, wåldsamhet, hugg eller slag, öfwerfalla, så lårt honom wara må, at icke genast på stället gripas och til laga straff befordras.

Salen blifwer til sent inpå quällen för allom öpen; Ty eger och hwar och en tid, som then wil bewista, at utan odrågelig trångsel sig thet uppehålla.

Åffådare hafwa rum på the omkring bygde Läktare, som genom ombyte, så någon hwar sig icke för länge uppehåller, befordrar förmodeligen fleres ankomst och förnöjande.

3:o Til förekommande af eldswåda i Nybygnaden, äro genom seerskilt förordnande, tilwäckelige både anbringare och sprutor, hand-sprutor, fyllda watten-kar och säar utstälte och med manskap försedde.

Men i händelse under påstående lustbarhet, någon eldswåda i Staden eller på Malsmarne skulle upkomma, böra alla Wagnar och Equipager, som på Broar och Torget äro i gång, genast sakta bort defilera, och the som i wägen til Torget öfwer Slagtarhus-Bron stadde äro, wända om, nedanför Slottet wid Kongl. Wedgården, och ej fram-

framföra. Wattu-förarne undantagne, som sig wid thesas indelte Sprutor, thes elden upkommer, skola inställa.

I sådan olyckshändelse skal thet åligga thet wid hwarje Spruta wande Öfwer- och Under-Befäl, med alla Wederbörande, som med eldens släckande hafwa at skaffa, så wäl som thet wid hwarje Spruta bestälte manskap, at wid Sprutan och elden sig inställa, til fullgörande af hwaris och ens skyldigheter: Såsom ock alla Spruthusen kl. 6 om aftonen böra öppnas, och Spruthus-Wästaren med nödigt manskap samt tvåanne hästar wid hwarje Spruthus wara tilstädes, för at, om eldswåda timar, kunna få Sprutorne genast i gång. Skolandes också Wattu-förarne, wid thet i försatningarne utsatte wite, som i thetta fall fördublas, hafwa Wattu-tunnorner påfylde med watten hemma i sina hus, och hästarna i beredskap at strax til elden kunna sig försoga.

4:0 Utom the wanlige Högwakter, och then, som uppå Norrmalmis Sorg til ordnings bibehållande commenderad är, finnes på Malmarne detacherade Wakter; hwarförutan Policie-Betiente, hwar i sin Tract, äro beordrade at flitigt Patrouillera, alt i thet affeende at bibehålla säkerhet för Stadsens Inwånare, om thesas hus och egendomar. Dock lærer ej någon om sin egen wårdnad så bekymmerslös och ovarsam gifwas, at han lemnar thes hus och egendom, utom then wård och säkerhet, som försigtighet och omtänka kräwa.

5:0 Wakterne och the Policie-Betiente, som til säkerhet och ordnings bibehållande förordnade äro, böra respecteras och åtlidas uti alt hwad för ordning skul af them antydt och tillsagt warder: Och må then eller the, som sätta sig emot wakten eller the ordres, som utgiswas, skylla sig sielfwa för then olägenhet, som them i sådant fall på stället genast öfwergår: Lärandes Herrskaperne, som hafwa egna Equipager, så wäl som the, hwilke betiena sig af Hyrkuffar, tilhålla Kuff och Betiente, at til bibehållande af god ordning, på thet nogaste esterleswa thet-
ta

ta förordnande, och hvad som them eljest på stället af Wederbörande
tillsagt warder. Stockholm then 21 December 1778.

På dragande Kall och Embetes wågnar

CARL SPARRE.

A. G. Clartén.